
Dokument s plenarne sjednice

A8-0224/2017

14.6.2017

IZVJEŠĆE

o uvjetima rada i nesigurnosti radnih mjesta
(2016/2221(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izvjestitelj: Neoklis Sylikiotis

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	17
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ.....	20
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I JEDNAKOST SPOLOVA	28
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	36
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	37

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o uvjetima rada i nesigurnosti radnih mjesta (2016/2221(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 151. i 153.,
- uzimajući u obzir članak 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezinu Glavu IV. (Solidarnost),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 94/33/EZ od 22. lipnja 1994. o zaštiti mladih ljudi na radu¹,
- uzimajući u obzir Direktivu 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada²,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje³,
- uzimajući u obzir ciljanu reviziju Direktive 1996/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (Direktiva o upućivanju radnika)⁴ i Direktive 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (Direktiva o provedbi)⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze („Rim I”)⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. listopada 2010. o radnicama u nesigurnom položaju⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o stvaranju konkurentnog tržišta rada EU-a za 21. stoljeće: usklađivanje vještina i kvalifikacija s potražnjom i mogućnostima zapošljavanja kao način oporavka od krize,⁸
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2016. o europskom semestru za

---

¹ SL L 216, 20.8.1994., str. 12.

² SL L 204, 26.7.2006., str. 23.

³ SL L 327, 5.12.2008., str. 9.

⁴ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.

⁵ SL L 159, 28.5.2014., str. 11.

⁶ SL L 177, 4.7.2008., str. 6.

⁷ SL C 70E, 8.3.2012., str. 1.

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0321.

usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2016.¹,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2016. o socijalnom dampingu u Europskoj uniji²,

(npr. AM FEMM uvodna izjava B (Or. EN), FdR

R:\DocEP\1116681HR.docx){AM\EN\1116681}; npr. AM FEMM uvodna izjava S (Or. EN), FdR R:\DocEP\1116681HR.docx){AM\EN\1116681}

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. rujna 2016. o primjeni Direktive Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava⁴,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora „Promjena naravi radnog odnosa, učinak te promjene na zadržavanje pristojnih plaća”⁵,
- uzimajući u obzir Europsku platformu za jačanje suradnje u rješavanju neprijavljenog rada,
- uzimajući u obzir svoju studiju iz 2016. naslovljenu „Nesigurna radna mjesta u Europi: obrasci, trendovi i strategije politike”⁶,
- uzimajući u obzir Europsku povelju o kvaliteti stažiranja i strukovnog naukovanja, koja je pokrenuta 14. prosinca 2011.,
- uzimajući u obzir tromjesečni pregled Komisije za jesen 2016. „Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi”,
- uzimajući u obzir dokument Komisije pod nazivom „Strateška suradnja za jednakost spolova od 2016. do 2020.”,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2010. o temi „Fleksibilni oblici zapošljavanja: vrlo atipični oblici ugovora”,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2014. o temi „Utjecaj krize na industrijske i radne uvjete u Europi”⁷,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2015. o temi „Novi oblici zapošljavanja”⁸,

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0059.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0346.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0360.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0010.

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52016AE0137>

⁶ [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/.../IPOL_STU\(2016\)587285_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/.../IPOL_STU(2016)587285_EN.pdf).

⁷ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1398en.pdf

⁸ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1461en.pdf

- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2016. o temi „Istraživanje lažnog ugovaranja radova u Europskoj uniji”¹,
- uzimajući u obzir Europsko istraživanje o radnim uvjetima (EWCS), koje je proveo Eurofound, i njegovo šesto Europsko istraživanje o radnim uvjetima – Pregled izvješća²,
- uzimajući u obzir Eurofoundov Europski rječnik industrijskih odnosa³,
- uzimajući u obzir temeljne standarde rada koje je uspostavila Međunarodna organizacija rada i njezine konvencije i preporuke o uvjetima rada,
- uzimajući u obzir preporuku Međunarodne organizacije rada br. R198 iz 2006. u vezi s radnim odnosom⁴ i njezine odredbe o određivanju radnog odnosa,
- uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije rada iz 2011. o politikama i propisima za borbu protiv nesigurnosti radnih mjesta⁵,
- uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije rada iz 2016. o nestandardnim oblicima zapošljavanja diljem svijeta⁶,
- uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije rada iz 2016. o izgradnji socijalnog stupa za europsku konvergenciju⁷,
- uzimajući u obzir Opću preporuku UN-a br. 28. iz 2010. u vezi s temeljnim obvezama država potpisnica u skladu s člankom 2. Konvencije UN-a o uklaňanju svih oblika diskriminacije žena,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe iz 2011. o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),

uzimajući u obzir strategiju Vijeća Europe o jednakosti spolova za razdoblje 2014. – 2017.,

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0224/2017),
- A. budući da je sve više nestandardnih i atipičnih oblika zaposlenja; budući da je tijekom zadnjih 15 godina u EU-u porastao broj radnika s ugovorima na određeno vrijeme i nepuno radno vrijeme; budući da su potrebne djelotvorne politike kako bi se poduprli različiti oblici zapošljavanja i kako bi se na odgovarajući način zaštitili radnici;
- B. budući da je tijekom posljednjih deset godina stopa standardnog oblika zaposlenosti

¹ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1639en.pdf

² http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1634en.pdf

³ <https://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/industrial-relations-dictionary>

⁴ http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312535.

⁵ www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---/wcms_164286.pdf.

⁶ www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---/wcms_534496.pdf.

⁷ www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---/wcms_490959.pdf.

pala sa 62 % na 59 %¹; budući da, u slučaju da se takav trend nastavi, postoji mogućnost da će se standardni ugovori primjenjivati tek na manji broj radnika;

- C. budući da većinu ugovora o radu u EU-u još uvijek predstavljaju stalni ugovori na puno radno vrijeme te da se u nekim sektorima uz standardne oblike zapošljavanja mogu pronaći i atipični oblici; budući da atipični oblici zapošljavanja mogu negativno utjecati i na ravnotežu između poslovnog i privatnog života, i to zbog nestandardnog radnog vremena te neredovitih plaća i mirovinskih doprinosa;
- D. budući da se zbog novih oblika zapošljavanja koji su sve prisutniji, posebno u kontekstu digitalizacije i novih tehnologija, brišu granice između zapošljavanja kod druge osobe i samozapošljavanja², što može dovesti do smanjenja kvalitete zaposlenja;
- E. budući da se neki novi oblici zapošljavanja na brojne načine razlikuju od tradicionalnih standardnih oblika; budući da se zbog nekih od njih mijenja odnos između poslodavca i zaposlenika, da se zbog nekih mijenja radna struktura i organizacija rada, a da se zbog nekih mijenja i jedno i drugo; budući da to može dovesti do porasta lažnog samozapošljavanja, pogoršanja radnih uvjeta i smanjenja socijalne zaštite, ali da može donijeti i prednosti; budući da je stoga provedba postojećeg zakonodavstva od neupitne važnosti;
- F. budući da je rast stope zaposlenosti u Uniji nakon gospodarske krize dobrodošao, ali da se dijelom može zahvaliti rastu broja atipičnih ugovora o radu, koji u određenim slučajevima nose veći rizik od nesigurnosti nego standardni oblici zapošljavanja; budući da bi se veći naglasak trebao staviti na otvaranje kvalitetnih radnih mjesta;
- G. budući da se ni u jednom trenutku nakon krize nije smanjio broj radnih mjesta na nepuno radno vrijeme te da je zaposlenost na puno radno vrijeme u Uniji još uvijek ispod razine koju je imala prije početka krize 2008.; budući da je, usprkos porastu koji se bilježi posljednjih godina, stopa zaposlenosti još uvijek niža od ciljanih 75 % iz strategije Europa 2020. te da ukazuje na velike razlike među državama članicama;
- H. budući da je važno razlikovati nove oblike zapošljavanja i postojanje nesigurnih radnih mjesta;
- I. budući da je nadležnost za socijalne politike podijeljena između Europske unije i država članica; budući da EU u tom području može samo nadopunjavati i podupirati države članice;
- J. budući da EU, bez usklađivanja zakona i propisa u državama članicama, može donijeti tek minimalne zahtjeve za radne uvjete;
- K. budući da je već uspostavljena Europska platforma za rješavanje problema neprijavljenog rada koja omogućuje užu prekograničnu suradnju i zajedničko djelovanje

---

¹ stalni ugovori na puno radno vrijeme predstavljaju 59 % svih radnih mjesta u EU-u; samozaposlene osobe koje upošljavaju radnike 4 %, slobodni suradnici 11 %, radnici koji su posao dobili preko poduzeća za privremeno zapošljavanje 1 %, radnici s ugovorom na neodređeno vrijeme 7 %, naučnici ili stažisti 2 %, radnici s marginalnim ugovorima na nepuno radno vrijeme (manje od 20 sati tjedno) 9 % te radnici sa stalnim ugovorima na nepuno radno vrijeme 7 %;

² vidi Izvješće Međunarodne organizacije rada iz 2016. o izgradnji socijalnog stupa za europsku konvergenciju.

nadležnih tijela država članica i drugih dionika u cilju učinkovite bobe protiv neprijavljenog rada;

- L. budući da nesigurnost radnih mjesta rezultira segmentiranošću tržišta i većom nejednakosti u plaćama;
- M. budući da još uvijek ne postoji zajednička definicija nesigurnosti radnih mjesta; budući da bi se takva definicija trebala donijeti u uskoj suradnji sa socijalnim partnerima; budući da vrsta ugovora ne može sama po sebi ukazivati na rizik od nesigurnosti radnog mjesta, već da, naprotiv, taj rizik ovisi o velikom broju faktora;
- N. budući da standardni oblici zapošljavanja mogu značiti redovitu zaposlenost na puno radno vrijeme i redovitu dobrovoljnu zaposlenost na nepuno radno vrijeme na temelju ugovora o radu na neodređeno vrijeme; budući da svaka država članica ima vlastite zakone i prakse o radnim uvjetima koji se primjenjuju na različite vrste ugovora o radu i stažiranja; budući da ne postoji općeprihvaćena definicija pojma „standardni oblik zaposlenja”;
- O. budući da najnoviji problemi povezani sa zastupanjem, koji se javljaju bilo zbog slabosti organizacija socijalnih partnera u nekim sektorima bilo zbog reformi u različitim europskim zemljama, ograničavaju uloge socijalnih partnera i utječu na sve radne odnose;
- P. budući da se nesigurnost radnih mjesta nerazmjerno bilježi u određenim sektorima poput poljoprivrede, građevinskog sektora i umjetnosti; budući da se u posljednjih nekoliko godina nesigurnost radnih mjesta proširila i na druge sektore, kao što su zrakoplovstvo i hotelijerstvo¹;
- Q. budući da prema nedavnim studijama srednjekvalificirani fizički radnici i niskokvalificirani radnici zarađuju manje, imaju slabije izgleda za budućnost i nižu kvalitetu radnih mjesta; budući da su češće izloženi rizicima povezanima s okolišem i s položajem tijela te da se u njih bilježe niže razine i mentalnog zdravlja i fizičkog blagostanja²;
- R. budući da 46 % radne snage u EU-u čine žene te da su one posebno izložene nesigurnosti radnih mjesta koja proizlazi iz diskriminacije, među ostalim i kada je riječ o plaćama, te budući da žene u EU-u zarađuju oko 16 % manje nego muškarci; budući da postoji veća vjerojatnost da će žene raditi na nepuno radno vrijeme ili na vremenski ograničen ugovor ili pak na ugovor s manjim primanjima te da su stoga izloženije nesigurnosti; budući da takvi radni uvjeti dovode do cjeloživotnih gubitaka u pogledu prihoda i zaštite, bilo da je riječ o plaćama i mirovinama, bilo da je riječ o socijalnom osiguranju; budući da je vjerojatnije da će na stalnim radnim mjestima na puno radno vrijeme raditi muškarci nego žene; budući da su žene posebno izložene nedobrovoljnom radu na nepuno radno vrijeme, lažnom samozapošljavanju i neprijavljenom radu³;

---

¹ vidi studiju iz 2016. o temi „Nesigurnost radnih mjesta u Europi: obrasci, trendovi i strategije politike”, http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU%282016%29587285_EN.pdf

² Eurofound (2014.): „Strukovni profili i radni uvjeti: skupine u višestruko nepovoljnom položaju”

³ [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/.../IPOL_STU\(2016\)587285_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/.../IPOL_STU(2016)587285_EN.pdf).

- S. budući da je stopa nezaposlenosti u EU-u viša za muškarce nego za žene; budući da su glavni razlozi zbog kojih žene odlaze s tržišta rada potreba da se brinu o djeci i starijim osobama, vlastita bolest ili nesposobnost te druge osobne ili obiteljske odgovornosti; budući da se žene često suočavaju s diskriminacijom ili preprekama kada je riječ o njihovom postojećem ili budućem majčinstvu; budući da su neudane žene s uzdržavanom djecom izložene posebno visokom riziku od nesigurnosti;
- T. budući da je ravnopravnost muškaraca i žena temeljno pravo koje pretpostavlja jamčenje jednakih mogućnosti i jednakog postupanja u svim područjima života te da politike usmjerene na osiguravanje takve ravnopravnosti doprinose promicanju pametnog i održivog rasta;
- U. budući da mnogi radnici koji su zaposleni na nesigurnim radnim mjestima ili su nezaposleni nemaju pravo na roditeljski dopust;
- V. budući da mladim radnicima prijete viši rizik od toga da se nađu na nesigurnom radnom mjestu; budući da je vjerojatnost da će biti u višestruko nepovoljnom položaju dvaput veća za radnike mlađe od 25 godina no za one stare 50 godina i više¹;

I. Za dostojanstven rad – poboljšanje radnih uvjeta i rješavanje problema nesigurnosti radnih mjesta

1. poziva države članice da u obzir uzmu sljedeće pokazatelje Međunarodne organizacije rada kako bi utvrdile postojanje radnog odnosa:
  - posao se obavlja u skladu s uputama i pod nadzorom druge stranke;
  - posao uključuje integraciju radnika u organizaciju poduzeća;
  - posao se obavlja isključivo ili uglavnom u korist druge osobe;
  - posao mora izvršavati radnik osobno;
  - posao se provodi u okviru određenog radnog vremena ili na određenom radnom mjestu ili na radnom mjestu koji su dogovorile stranke koja traže izvršavanje posla;
  - posao ima određeno trajanje i određeni kontinuitet;
  - posao zahtijeva dostupnost radnika ili uključuje obvezu stranke koja traži izvršavanje posla da osigura alat, materijale i strojeve;
  - radniku se isplaćuje periodična naknada koja predstavlja njegov ili njezin jedini ili glavni izvor prihoda, a može postojati i plaćanje u naravi kao što je u obliku hrane, smještaja ili prijevoza;
  - radnik uživa prava kao što su tjedni i godišnji odmor;
2. prima na znanje Eurofoundovu definiciju atipičnog rada, koja se odnosi na radne odnose koji nisu u skladu sa standardnim ili tipičnim modelom zaposlenja koje je na puno

---

¹ Eurofound (2014.): „Strukovni profili i radni uvjeti: skupine u višestruko nepovoljnom položaju”

radno vrijeme, redovito i na neodređeno vrijeme, s jednim poslodavcem tijekom duljeg vremenskog razdoblja¹; naglašava da riječi „atipičan” i „nesiguran” nisu sinonimi;

3. smatra da nesigurno radno mjesto znači radno mjesto koje nije u skladu sa standardima EU-a niti s međunarodnim i nacionalnim normama i propisima i/ili kojim se ne mogu steći dostatni resursi za pristojan život ili odgovarajuća socijalna zaštita;
4. smatra da neki atipični oblici zaposlenja mogu dovesti do većeg rizika od nezvjesnosti i nesigurnosti, primjerice, do rada na ugovor na nepuno radno vrijeme i određeno vrijeme, na ugovor bez radnog vremena te neplaćenog stažiranja i pripravnštva;
5. naglašava da je, u slučaju da radnik sam odluči prihvatiti oblike rada na nepuno radno vrijeme, nužno osigurati da je takvo zapošljavanje gospodarski i socijalno održivo;
6. čvrsto vjeruje da, kada je riječ o fleksibilnosti na tržištu rada, cilj nije narušiti prava radnika u zamjenu za produktivnost i konkurentnost, već uspješno ostvariti ravnotežu između zaštite radnika i mogućnosti za pojedince i poslodavce da se dogovore o načinima rada koji najbolje odgovaraju potrebama i jednih i drugih;
7. smatra da rizik od nesigurnosti ovisi o vrsti ugovora, ali i o sljedećim čimbenicima:
  - mala ili nikakva sigurnost radnog mjesta zbog privremene prirode posla, kao na primjer u okviru neželjenih i često marginalnih ugovora na nepuno radno vrijeme te, u nekim državama članicama, nejasnog radnog vremena i obveza koje se mijenjaju zbog rada prema potrebi;
  - rudimentarna zaštita od otkaza i nedostatak socijalne zaštite u slučaju otkaza;
  - plaća koja nije dostatna za pristojan život;
  - nikakva ili ograničena prava i pogodnosti u okviru socijalne zaštite;
  - nikakva ili ograničena zaštita od svih oblika diskriminacije;
  - nikakve ili ograničene mogućnosti za napredovanje na tržištu rada ili razvoju karijere i usavršavanju;
  - niska razina kolektivnih prava i ograničeno pravo na kolektivnu zastupljenost;
  - radno okruženje koje ne ispunjava minimalne zdravstvene i sigurnosne standarde²;
8. podsjeća na definiciju „dostojanstvenog rada” koju je izradila Međunarodna organizacija rada i u kojoj se navodi sljedeće: „Dostojanstven rad je rad koji je produktivan i koji nudi pravedan prihod, uz sigurno radno mjesto i socijalnu zaštitu, bolje izgleda za osobni razvoj i socijalnu integraciju, slobodu ljudi u vezi s izražavanjem vlastitih problema, organiziranjem i sudjelovanjem u odlukama koje utječu na njihov život te jednake prilike za sve žene i muškarce, kao i jednako

---

¹ vidi: <https://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/industrial-relations-dictionary/atypical-work>

² vidi Rezoluciju Europskog parlamenta od 19. listopada 2010. o radnicima u nesigurnom položaju (SL C 70E, 8.3.2012., str. 1.).

postupanje prema njima”¹; potiče Međunarodnu organizaciju rada da toj definiciji doda pristojnu plaću; potiče Komisiju i države članice da se prilikom revizije ili izrade zakonodavstva o zapošljavanju drže te definicije;

9. podsjeća na čimbenike uspjeha za dobre prakse u borbi protiv nesigurnih radnih mjesta: snažan pravni temelj; uključenost socijalnih partnera i radničkih vijeća na radnom mjestu; suradnja s relevantnim dionicima; postizanje ravnoteže između fleksibilnosti i sigurnosti; sektorska usmjerenost; malo administrativno opterećenje za zaposlenike; provedba od strane službi za inspekciju rada; i kampanje za podizanje razine osviještenosti;
10. ističe da je nužno donijeti protucikličke gospodarske politike osmišljene kako bi se zaštitila kupovna moć radnika, u skladu s ustavnim tradicijama država članica;
11. napominje da je Program za dostojanstven rad međunarodne organizacije rada izričito namijenjen tomu da se zajamči stvaranje radnih mjesta, poštovanje prava na radnom mjestu, socijalna zaštita i socijalni dijalog te jednakost spolova; ističe da se dostojanstvenim radom posebno trebaju osigurati:
  - pristojna plaća kojom se jamči i pravo na slobodu udruživanja;
  - kolektivni dogovori u skladu s praksama država članica;
  - sudjelovanje radnika u radu poduzeća u skladu s praksama država članica;
  - poštovanje kolektivnog pregovaranja;
  - jednako postupanje prema radnicima na istom radnom mjestu;
  - zdravlje i sigurnost na radnom mjestu;
  - socijalna zaštita za radnike i uzdržavane članove njihovih obitelji;
  - odredbe o radnom vremenu i vremenu odmora;
  - zaštita od otkaza;
  - pristup osposobljavanju i cjeloživotnom učenju;
  - podržavanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života svih radnika; ističe da provedba tih prava iziskuje poboljšanje radničkog i socijalnog prava;
12. napominje da brojni čimbenici, poput digitalizacije i automatizacije, doprinose transformaciji prirode posla, uključujući porast novih oblika zapošljavanja; u tom pogledu napominje da bi novi oblici rada mogli iziskivati nove i razmjerne propise koji su prilagodljivi potrebama kako bi se osiguralo da su obuhvaćeni svi oblici zapošljavanja;

---

¹ Izvješće Međunarodne organizacije rada od 14. studenog 2016. o nestandardnim oblicima zapošljavanja diljem svijeta, http://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_534326/lang--en/index.htm.

13. u kontekstu digitalnih radnih mjesta ponavlja da bi se radnicima koji rade na radnim mjestima povezanim s digitalnom platformom i drugi posrednicima trebali zajamčiti odgovarajuće socijalno i zdravstveno osiguranje i zaštita;
14. ističe da se na digitalizaciju ne bi smjelo gledati samo kao na nešto što uništava radna mjesta te da ona, naprotiv, pruža mogućnosti za razvoj i nadogradnju pojedinačnih vještina;
15. ističe da se predviđa da će 2020. u sektoru informacijskih i komunikacijskih tehnologija biti 756 000 nepopunjenih radnih mjesta, što ukazuje na potrebu za poboljšanjem digitalnih vještina europske radne snage;
16. ističe da je gospodarska kriza dovela do porasta migracijskih tokova u EU-u koji su ukazali na postojeće prepreke slobodnom kretanju osoba između država članica i na diskriminaciju na temelju nacionalnosti, zbog čega građanima EU-a prijete nesigurnost radnih mjesta;
17. ističe da nesigurni uvjeti rada, među kojima su neprijavljeni rad i lažno samozapošljavanje, imaju dugoročan učinak na mentalno zdravlje i fizičko blagostanje te da su zbog njih radnici izloženi riziku od siromaštva, socijalne isključenosti i lošijeg stanja njihovih temeljnih prava;
18. ističe da su radnici koji imaju vrlo kratkotrajne ugovore najizloženi neželjenim učincima u fizičkim aspektima rada; naglašava da nesigurnost radnih mjesta u kombinaciji s nedostatkom kontrole nad radnim vremenom često rezultira profesionalnim rizicima uzrokovanim stresom;
19. ističe da se u nekim gospodarskim sektorima prečesto pribjegava fleksibilnim ili atipičnim radnim odnosima, što zna rezultirati i zlorabom;
20. poziva Komisiju i države članice da promiču politike kojima se osnažuje radnike, pripravnike i naučnike i to jačanjem socijalnog dijaloga i promicanjem kolektivnih pregovora, čime se osigurava da svi radnici, bez obzira na svoj status, imaju pravo na udruživanje i kolektivno pregovaranje i ta do pravo koriste, slobodno i bez straha od izravnih ili neizravnih sankcija od strane poslodavca;
21. naglašava važnost socijalnih partnera u zaštiti prava radnika, određivanju dostojanstvenih uvjeta rada te dostojanstvenih prava i primanja u skladu sa zakonima i praksama država članica, kao i u osiguranju savjetovanja i davanju smjernica poslodavcima i radnicima;
22. poziva države članice da u uskoj suradnji sa socijalnim partnerima podržavaju karijerne mogućnosti kako bi se osobe lakše prilagodile različitim situacijama u kojima se nađu tijekom života, posebice putem cjeloživotnog strukovnog osposobljavanja, odgovarajućih davanja za nezaposlenost, prenosivosti socijalnih prava i aktivnih, učinkovitih politika tržišta rada;
23. poziva Komisiju i države članice da promiču i zajamče učinkovitu zaštitu i jednaku plaću radnicima i radnicama koji svoj posao obavljaju u kontekstu radnog odnosa, i to putem sveobuhvatnog političkog odgovora čiji je cilj smanjiti nesigurno zapošljavanje,

osigurati karijerne mogućnosti i odgovarajuću socijalnu zaštitu;

24. ističe važnost inspektorata rada u državama članicama te naglašava da bi se oni trebali usmjeriti na cilj praćenja, osiguranja usklađenosti s radnim uvjetima, poboljšanja radnih uvjeta, zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu te borbe protiv nezakonita ili neprijavljena rada te ni pod kojim uvjetima ne smiju postati predmet zlorabe kako bi služili kao mehanizmi za nadzor nad migracijom; ističe rizik od diskriminacije radnika u najosjetljivijem položaju, te snažno osuđuje praksu poduzeća koja zapošljavaju migrante, a da im pritom ne osiguraju njihova puna prava i naknade ti ih ne informiraju o tom pitanju; stoga poziva države članice da inspektoratima rada pruže odgovarajuća sredstva kako bi se osiguralo učinkovito praćenje;

II. Prijedlozi

25. traži od Komisije i država članica da riješe pitanje nesigurnih radnih mjesta, uključujući neprijavljeni rad i lažno samozapošljavanje, kako bi se zajamčilo da sve vrste ugovora o radu osiguravaju dostojanstvene radne uvjete uz odgovarajuću socijalnu zaštitu, u skladu s Programom za dostojanstven rad Međunarodne organizacije rada, člankom 9. UFEU-a, Poveljom EU-a o temeljnim pravima i Europskom socijalnom poveljom;
26. poziva Komisiju i države članice da se bore protiv svih praksi koje bi mogle dovesti do povećanja broja nesigurnih radnih mjesta, čime se doprinosi ispunjavanju cilja iz strategije Europa 2020. koji se odnosi na smanjenje siromaštva;
27. poziva Komisiju i države članice da povećaju kvalitetu radnih mjesta i nestandardnih radnih mjesta osiguravajući barem minimalne standarde u pogledu socijalne zaštite, razine minimalne plaće i pristup osposobljavanju i razvoju; naglašava da bi to trebalo učiniti uz zadržavanje mogućnosti ulaska;
28. traži od Komisije i država članice da se pobrinu da nacionalni sustavi socijalne sigurnosti odgovaraju svrsi kad je riječ o novim oblicima zapošljavanja;
29. poziva Komisiju da ocijeni nove oblike zapošljavanja potaknute digitalizacijom; osobito poziva na ocjenu pravnog statusa posrednika na tržištu rada i internetskih platformi te njihove odgovornosti; poziva Komisiju da revidira Direktivu Vijeća 91/533/EEZ od 14. listopada 1991. o obvezi poslodavca da obavijesti radnike o uvjetima koji se primjenjuju na ugovor o radu ili radni odnos (tzv. „Direktiva o pisanoj izjavi”)¹ kako bi se u obzir uzeli novi oblici zapošljavanja;
30. naglašava potencijal ekonomije suradnje, posebno u pogledu novih radnih mjesta; poziva Komisiju i države članice da ocijene potencijal novih radnih normi koje proizlaze iz ekonomije suradnje; snažno ističe potrebu da se poveća zaštita radnika u tom sektoru jačanjem transparentnosti u pogledu njihova statusa, informacija koje im se pružaju i nediskriminacije;
31. traži od Komisije da izvrši ciljanu reviziju Direktive o upućivanju radnika i da revidira Direktivu o radnicima zaposlenima preko poduzeća za privremeno zapošljavanje kako bi se osigurala temeljna socijalna prava svih radnika, uključujući jednaku plaće za

---

¹ SL L 288, 18.10.1991., str. 32.;

jednak rad na istom mjestu;

32. naglašava potrebu za javnim i privatnim ulaganjima za promicanje posebno onih sektora gospodarstva koji obećavaju najveći mogući multiplikacijski učinak, u cilju promicanja socijalne konvergencije prema gore i kohezije u Uniji te stvaranja dostojanstvenih radnih mjesta; u tom kontekstu ističe da je nužno podupirati mala i srednja te *start-up* poduzeća;
33. naglašava da je potrebno riješiti problem neprijavljenog rada jer se njime smanjuju prihodi od poreza i socijalnih doprinosa te se stvara nesigurnost i loši radni uvjeti kao i nepošteno tržišno natjecanje među radnicima; pozdravlja uspostavu Europske platforme za jačanje suradnje u rješavanju neprijavljenog rada;
34. ističe da s obzirom na broj radnika, posebno mladih osoba, koji u ovom razdoblju napuštaju svoje matične zemlje i odlaze u druge države članice u potrazi za zaposlenjem, postoji hitna potreba da se osmisle odgovarajuće mjere kojima će se zajamčiti da nijedan radnik ne ostane bez socijalne zaštite i zaštite radničkih prava; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da dodatno poboljšaju mobilnost rada u EU-u poštujući pritom načelo jednakog postupanja i štiteći plaće i socijalne standarde te jamčeći potpunu prenosivost socijalnih prava; poziva sve države članice da uspostave socijalne politike i politike zapošljavanja u svrhu ostvarenja jednakih prava i jednake plaće na istom radnom mjestu;
35. sa zabrinutošću primjećuje slabljenje kolektivnog pregovaranja i pokrivenosti kolektivnim ugovorima; poziva Komisiju i države članice da promiču strateške politike univerzalne pokrivenosti radnika kolektivnim ugovorima, istodobno štiteći i povećavajući ulogu sindikata i organizacija zaposlenika;
36. prepoznaje veliku ulogu socijalnih partnera u vezi s direktivama Unije o radu na nepuno radno vrijeme, ugovorima o radu na određeno vrijeme i radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje te potiče Komisiju da, u suradnji sa socijalnim partnerima, prema potrebi regulira nove oblike zapošljavanja; poziva Eurofound da razmotri način na koji socijalni partneri izrađuju strategije kako bi se osigurala kvaliteta radnih mjesta i borba protiv nesigurnog rada;
37. poziva Komisiju i države članice da u okviru svojih nadležnosti osiguraju da pojedinačni samozaposleni radnici koji se u skladu sa zakonom smatraju poduzećima s jednim članom imaju pravo na kolektivne pregovore i na slobodno udruživanje;
38. podsjeća na to da u skladu s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i Direktivom br. 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (Direktiva o radnom vremenu)¹, svaki radnik ima pravo na ograničenje najduljeg radnog vremena, na dnevni i tjedni odmor te na plaćeni godišnji odmor; naglašava da je potrebno osigurati da se ta prava primjenjuju na sve radnike, uključujući radnike koji rade ovisno o potrebi, radnike s marginalnim ugovorom na nepuno radno vrijeme i radnike zaposlene eksternalizacijom poslova internetskim korisnicima (*crowdsourcing*); podsjeća na to da Direktiva o radnom vremenu predstavlja zdravstvenu i sigurnosnu mjeru; poziva na provedbu

---

¹ SL L 299, 18.11.2003., str. 9.

odluka Suda Europske unije kojima se potvrđuje da dežurstvo na radnom mjestu ulazi u radno vrijeme i da se kao naknada mora dobiti vrijeme za odmor;

39. podsjeća da marginalnu zaposlenost na nepuno radno vrijeme obilježavaju niže razine sigurnosti radnog mjesta, slabije karijerne mogućnosti, manje ulaganja poslodavaca u osposobljavanje i veći udio niskih plaća; poziva države članice i Komisiju da potiču mjere kojima se osobama koje žele raditi dulje to omogućava;
40. podsjeća na to da u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima svi imaju pravo na pristup strukovnom osposobljavanju i cjeloživotnom učenju; poziva države članice da osiguraju da su strukovno i cjeloživotno osposobljavanje dostupni i radnicima u atipičnim radnim odnosima; podsjeća da su mjere usavršavanja osobito važne u vrlo promjenjivom digitalnom gospodarstvu; podsjeća na to da nedostatak i neusklađenost vještina doprinose visokim razinama nezaposlenosti; pozdravlja nedavne inicijative za rješavanje problema nedostatka vještina;
41. stoga poziva da Jamstvo za vještine bude novo pravo za svakoga, u svim životnim fazama, namijenjeno stjecanju osnovnih vještina za 21. stoljeće, uključujući pismenost, matematičke vještine, digitalnu i medijsku pismenost, kritičko razmišljanje, socijalne vještine i odgovarajuće vještine potrebne za zeleno i kružno gospodarstvo, uzimajući u obzir nove industrije i ključne sektore rasta i osiguravajući punu dostupnost osobama u nepovoljnim situacijama, uključujući osobe s invaliditetom, tražitelje azila, dugotrajno nezaposlene osobe i nedovoljno zastupljene skupine; naglašava da bi obrazovni sustavi trebali biti uključivi, pružati kvalitetno obrazovanje cjelokupnom stanovništvu, omogućavati ljudima da budu aktivni europski građani, pripremajući ih budu u stanju učiti i prilagođavati se tijekom cijelog života i odgovarati na društvene potrebe i potrebe na tržištu rada;
42. ističe da bi politike država članica trebale biti formulirane i provedene u skladu s nacionalnim pravom i praksom, kroz savjetovanje i usku suradnju s organizacijama zaposlenika i radnika;
43. podsjeća da nesigurna radna mjesta ne samo da štete pojedincu, već podrazumijevaju i znatne troškove za društvo u pogledu poreznih gubitaka i većih javnih rashoda gledajući dugoročno te potpore za osobe koje trpe dugoročne posljedice smanjenih primanja i teških radnih uvjeta; poziva Komisiju i države članice da potiču korištenje ugovora na neodređeno vrijeme i razmjenu najboljih praksi među državama članicama u cilju borbe protiv nesigurnog rada;
44. podsjeća na to da su radnici u neslužbenom gospodarstvu suočeni s visokom razinom nesigurnosti; poziva Komisiju i države članice da donesu politike koje su prilagođene toj skupini radnika i koje ih štite rješavanjem njihovih problema bez obzira na njihov boravišni status;
45. poziva Komisiju i države članice da se bore protiv neprijavljenog rada, lažnog samozapošljavanja i svih oblika nezakonitih praksi zapošljavanja, koje ugrožavaju radnička prava i sustave socijalne sigurnosti; ponavlja svoje stajalište da bi se u svim budućim politikama zapošljavanja u obzir trebalo uzeti sprečavanje ugovora na nula radnih sati;

46. poziva Komisiju i države članice da ocjene uvjete rada zamjenskih radnika u javnom sektoru i njihov utjecaj na kvalitetu javnih usluga;
47. ističe da na nesigurnim radnim mjestima uglavnom rade radnici koji su u najnepovoljnijem položaju i koji su izloženi riziku od diskriminacije, siromaštva i isključenosti; posebno podsjeća na to da se zbog invaliditeta, različitog etničkog porijekla, vjere ili uvjerenja, ili pak zbog činjenice da se radi o ženi povećava rizik od suočavanja s nesigurnim radnim uvjetima; osuđuje sve oblike nesigurnih radnih mjesta bez obzira na vrstu ugovora;
48. poziva Komisiju i države članice da osiguraju učinkovitu zaštitu radnika u osjetljivom položaju; potiče Komisiju i države članice da poduzmu učinkovite mjere za borbu protiv diskriminacije žena na tržištu rada, s posebnim naglaskom na ravnoteži između posla i privatnog života i uklanjanju razlika u plaćama između spolova; poziva Komisiju da ocijeni je li Direktiva 2006/54/EZ o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada prilagođena novim oblicima zapošljavanja;
49. poziva Komisiju i države članice da ocijene svo zakonodavstvo usmjereno na aspekte nesigurnog rada u pogledu njegova utjecaja na spolove; smatra da je potrebno zakonodavne i nezakonodavne mjere usmjeriti na potrebe žena na nesigurnim radnim mjestima, jer će u protivnom u prekomjerno zastupljenoj skupini i dalje bilježiti prekomjeran utjecaj;
50. smatra da ni u kojim okolnostima povećana potražnja za fleksibilnošću na tržištu rada ne bi smjela dovesti do toga da žene i dalje budu više zastupljene u atipičnim i nesigurnim radnim odnosima;
51. poziva Komisiju i države članice da nadziru i riješe problema zlostavljanja (*mobbing*) na radnom mjestu, uključujući uznemiravanje trudnih zaposlenica ili bilo kakvo dovođenje u nepovoljan položaj nakon povratka s rodiljnog dopusta; potiče države članice da poštuju i provode zakonodavstvo o rodiljnim pravima kako žene ne bi bile u nepovoljnom položaju u pogledu mirovine zbog toga što su tijekom svojeg profesionalnog života postale majke; ističe da rodiljni dopust treba biti popraćen djelotvornim mjerama za zaštitu prava trudnica, majki koje su tek rodile i dojilja te samohranih majki, te da se u njima trebaju odraziti preporuke Međunarodne organizacije rada i Svjetske zdravstvene organizacije;
52. ponavlja svoj zahtjev da se ljudima u svim radnim odnosima i samozaposlenim osobama omogući da akumuliraju prava koja im pružaju sigurne dohotke u okolnostima poput nezaposlenosti, bolesti, starosti, prekida u karijeri u svrhu odgoja djece ili drugih situacija koje uključuju skrb, ili radi osposobljavanja;
53. poziva Komisiju i države članice da osiguraju dostojanstvene radne uvjete za sva prva radna iskustva mladih, kao što su stažiranje, naukovanje ili mogućnosti u okviru Jamstva za mlade; potiče države članice da usvoje i provedu kvalitetne okvire koji se odnose na stažiranja, pripravništva i naukovanja i kojima se osiguravaju radnička prava te da, kada je riječ o radu mladih, naglasak stave na obrazovanje;
54. poziva prvenstveno Komisiju, a potom i države članice da poduzmu korake za borbu

protiv nesigurnih radnih mjesta među mladima; naglašava da je u tom pogledu važno da Komisija provede Jamstvo za mlade;

55. preporučuje da države članice svim dobnim skupinama mladih osiguraju pristup besplatnom javnom obrazovanju visoke kvalitete, posebice na višim razinama obrazovanja i osposobljavanja, jer je dokazano da podizanje razine osposobljavanja pomaže pri smanjenju nejednakosti u radu između muškaraca i žena;
56. ističe da bi se temeljna načela i prava na radu mogla bolje primjenjivati i razumjeti kada bi Komisija i države članice pojam „radnik” koristile kako ga definira Međunarodna organizacija rada, umjesto uže definiranog pojma „zaposlenik”;
57. poziva Komisiju i države članice da promiču poduzetništvo i zadružni pokret među radnicima u poduzećima koja nude više usluga i u rastućem sektoru ekonomije suradnje i digitalnih platformi, s ciljem smanjenja rizika koje predstavljaju poslovni modeli u pogledu prava i radnih uvjeta radnika;
58. ističe da kratkoročni ugovori u sektoru poljoprivrede odražavaju sezonsku narav poljoprivrednog rada; poziva da se to veliko prirodno ograničenje poštuje tako što će se poljoprivrednicima omogućiti da i dalje zapošljavaju na sezonskoj osnovi i i tako što će ih se poštediti tereta dodatne birokracije u zapošljavanju i upravljanju njihovom radnom snagom;
59. poziva Komisiju da promiče zaštitu prava sezonskih radnika i podigne svijest o tom pitanju, a države članice da reguliraju socijalni i pravni status sezonskih radnika, da im zajamče zaštitu zdravstvenih, sigurnosnih i higijenskih uvjeta na radu te da im osiguraju socijalnu zaštitu, uz istodobno poštovanje članka 23. Direktive 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014.¹ o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, uključujući načelo „za jednaki rad jednaka plaća i jednaka socijalna zaštita”; ističe da je svim sezonskim radnicima potrebno pružiti obuhvatne informacije o radnim i socijalnim pravima, uključujući i informacije o mirovinama, uzimajući u obzir i prekogranični aspekt sezonskog rada;
60. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

---

¹ SL L 94, 28.3.2014., str. 375.

OBRAZLOŽENJE

Prema saznanjima brojnih studija koje je izvjestitelj uvrstio u ovo izvješće očigledan je porast atipičnih oblika zapošljavanja u EU-u.

Broj radnika s – često neželjenim – ugovorima na određeno vrijeme i nepuno radno vrijeme tijekom zadnjih 15 godina u EU-u znatno je porastao.

Istodobno, novim oblicima zapošljavanja brišu se granice između zapošljavanja kod druge osobe i samozapošljavanja, što dovodi do pada kvalitete radnih mjesta i porasta lažnog samozapošljavanja;

Premda ekonomska kriza nije bila operativan uzrok tih novih nesigurnih oblika zapošljavanja, neprimjerene i neprikladne protumjere koje je poduzeo EU samo su pogoršale problem. One obuhvaćaju mjere štednje i odredbe memoranduma koje su prigušile rast, narušile socijalnu strukturu i osiromašile velike dijelove stanovništva, uglavnom radnike. Očigledan rast aktualnih stopa zapošljavanja prikriva sve veće traženje spasa u nesigurnom zapošljavanju u obliku ugovora bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati, lažnog samozapošljavanja i neželjenog rada na nepuno radno vrijeme, a da se radnicima pritom ne jamče dostojanstven životni standard ili uživanje u njihovim punim pravima na radnom mjestu.

Socijalna deprivacija i zastarjele odredbe o radu prisilile su Europski parlament da se pokuša uhvatiti u koštac s problemom nesigurnog zapošljavanja i nesigurnim uvjetima zapošljavanja, na primjer u okviru svojih izvješća o socijalnom dampingu¹ ili radnicama u nesigurnom položaju². Ovo izvješće nastavlja se na brojna druga izvješća i cilj izvjestitelja je doprinijeti postizanju osnovnog minimalnog konsenzusa u političkoj raspravi oko pitanja što to znači nesigurno zaposlenje, uvodeći brojne elemente, uključujući definiciju dostojanstvenog rada koju je izradila Međunarodna organizacija rada.

Dogovor o osnovnoj definiciji postignut je oko standardnog zapošljavanja, atipičnog zapošljavanja i dostojanstvenog rada.

Standardno zapošljavanje obuhvaća rad na puno radno vrijeme na temelju neograničenih ugovora, dok atipično zapošljavanje uključuje trenutani (i marginalni) rad na nepuno radno vrijeme, privremene ugovore, ugovore na određeno vrijeme, ugovore bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati, stažiranja i neprijavljeni ili neformalni rad.

Osnovna definicija nesigurnog zaposlenja kao polazište ima nestandardan oblik zapošljavanja koji ima barem jednu od sljedećih karakteristika:

– mala ili nikakva sigurnost radnog mjesta zbog privremene prirode posla,

---

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A8-2016-0255+0+DOC+XML+V0//HR>

² Rezolucija Europskog parlamenta od 19. listopada 2010. o radnicama u nesigurnom položaju (2010/2018(INI)), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2010-0365&language=EN>

neodređenih ugovornih uvjeta ili nepostojanja pisanog ugovora, na primjer u slučaju neželjenog rada na nepuno radno vrijeme ili privremenog rada ili zaposlenja s nejasnim radnim vremenom i dužnostima koje se mijenjaju u skladu sa željama poslodavca

- niska plaća isplaćena neslužbeno ili na nedefiniranoj osnovi
- mala ili nikakva socijalna zaštita, odnosno s time povezana prava
- nikakva zaštita od diskriminacije
- mali ili nikakvi izgledi za napredovanje na tržištu rada
- mala ili nikakva prava kolektivnog zastupanja
- nepoštovanje minimalnih zdravstvenih i sigurnosnih standarda na radnom mjestu.

Međunarodna organizacija rada definira dostojanstven rad kao potpuno i produktivno zaposlenje kojim se jamče dostojanstvo, pravedna plaća, sigurno radno mjesto, sloboda izražavanja mišljenja, sloboda organiziranja i sudjelovanja u odlukama koje utječu na život radnika, jednake mogućnosti, jednako postupanje prema svima i ravnopravnost spolova. Novi izazovi poput digitalizacije s kojima se suočavaju radnici i poslodavci dovode do radikalne transformacije rada, uz atipične oblike zapošljavanja koji sve više prevladavaju, što je trend koji će se po svemu sudeći nastaviti ako se ne provedu odredbe novog regulatornog okvira.

Iz tog razloga Komisija i države članice moraju zajamčiti dostojanstvene uvjete zapošljavanja na novim radnim mjestima koja su rezultat digitalizacije. Nesigurni uvjeti rada imaju dugoročan učinak u pogledu socijalne zaštite i mirovina te je zbog toga za radnike veći rizik od siromaštva i lošijeg stanja njihovih temeljnih prava.

Stoga je od ključne važnosti zajamčiti da se socijalna zaštita i zaštita u okviru kolektivnih ugovora te kolektivnim pravima na pregovore prošire na sve radnike. Komisija i države članice stoga moraju zajamčiti učinkovitu zaštitu na radnom mjestu i uvesti sveobuhvatne politike kojima će se smanjiti i ukloniti nesigurni oblici zapošljavanja.

U tom smislu potrebno je osnažiti radnike socijalnim dijalogom i većim korištenjem kolektivnog pregovaranja te osigurati svim radnicima neograničenu slobodu udruživanja i slobodno kolektivno pregovaranje bez straha od posljedica. Inspektorati rada i mjere socijalnih partnera također imaju važnu ulogu u vezi s poštovanjem prava radnika, tako što jamče dostojanstvene plaće u skladu sa zakonima i praksama u svakoj državi članici te poslodavcima nude smjernice i informacije.

Inspektorati rada trebali bi se usredotočiti na nadziranje i poboljšanje uvjeta rada i mjera za zaustavljanje neprijavljenog zapošljavanja.

Nedopustiva su postupanja poduzeća koja zapošljavaju migrante i ne jamče poštovanje svih njihovih prava kao zaposlenika.

Komisija i države članice mogle bi se boriti protiv atipičnih i nesigurnih oblika zapošljavanja u skladu s Programom za dostojanstven rad Međunarodne organizacije rada i Europskom

socijalnom poveljom. Također su potrebne politike za promicanje javnih ulaganja, uzlaznih socijalnih konvergencija i otvaranje dostojanstvenih radnih mjesta. Slabljenje zaštite pružene u okviru kolektivnih ugovora i kolektivnih prava pregovaranja za radnike posebno je alarmantno te bi stoga Komisija i države članice trebale nastojati poticati stratešku univerzalnu pokrivenost radnika kolektivnim ugovorima i štititi ulogu sindikata kao socijalnih partnera.

Konačno, vaš izvjestitelj smatra da bi Komisija i države članice trebale zajamčiti učinkovitu zaštitu radnika, posebno onih koji su pogođeni nesigurnošću i neizvjesnošću, dajući poseban prioritet radnicama, mladim radnicima, starim radnicima, radnicima u neslužbenom gospodarstvu (siva ekonomija), radnicima migrantima i radnicima s invaliditetom.

28.2.2017

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o uvjetima rada i nesigurnosti radnih mjesta
(2016/2221(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Viorica Dăncilă

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da poljoprivreda i prehrambena industrija čine 6 % BDP-a Europske unije, odnosno da ti sektori obuhvaćaju 15 milijuna poduzeća i 46 milijuna radnih mjesta;
- B. budući da poljoprivreda, zbog zemljopisnog položaja, topografije i pristupačnosti terena (posebice onih u otočnim, planinskim i udaljenim područjima te najudaljenijim regijama) predstavlja područje u kojem zapošljavanje i uvjeti rada mogu biti teži i nesigurni;
- C. budući da tim strukturnim problemima valja dodati i kratkoročne faktore poput gospodarske nesigurnosti i nepredvidivih vremenskih uvjeta koji, kao što je to slučaj danas, dodatno otežavaju situaciju u kojoj se nalaze radnici u poljoprivrednom sektoru, što dovodi do smanjenja broja poljoprivrednika i malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava; budući da su starenje stanovništva i depopulacija trendovi koji su izrazito prisutni u ruralnim područjima EU-a;
- D. budući da je kriza posljednjih godina doprinijela produbljivanju krize u poljoprivrednom sektoru te je utjecala na sposobnost poljoprivrednika da ulažu i stvaraju radna mjesta, a nauštrb modernizacije, inovacija, sudjelovanja mladih u poljoprivredi i smjene generacija; budući da ulaganja u okviru ZPP-a još uvijek nisu u skladu s ciljevima održivosti iz programa Europa 2020. s obzirom na to da još nije postignut cilj da se u održivu poljoprivredu ulaže minimalno svaki peti euro; budući da se poticanjem inovacija mora osigurati prilagodba poljoprivrede na okolnosti koje predstavljaju izazove;
- E. budući da dobna struktura u poljoprivrednom sektoru predstavlja razlog za zabrinutost, s obzirom na to da je od 2010. među poljoprivrednicima samo 7,5 % onih u dobi do 35 godina i da je više od 4,5 milijuna onih koji se trenutačno bave poljoprivredom starije od

65 godina; budući da je u razdoblju 2000. – 2012. u poljoprivrednoj industriji u EU-u izgubljeno 4,8 milijuna radnih mjesta s punim radnim vremenom, od čega 70 % u novim državama članicama, a 93 % među samozaposlenima i budući da je, u vezi s tim, teško točno procijeniti broj zaposlenih u poljoprivredi, s obzirom na to da „nezakonito” zapošljavanje samo po sebi nije uključeno u dostupne podatke¹;

- F. budući da je u brojnim državama članicama ženama iz ruralnih regija pristup zaposlenju u području poljoprivrede ili u drugim sektorima tržišta rada ograničen te da je u tim regijama razlika u plaći muškaraca i žena veća nego u drugima, a da je uloga žena ipak iznimno važna za razvoj i društveni život u ruralnim područjima, a posebno na poljoprivrednim gospodarstvima;
  - G. budući da rad u poljoprivredi često ovisi o vremenskim uvjetima i da je sezonske naravi;
  - H. budući da prosječni prihodi europskih poljoprivrednika posljednjih deset godina stagniraju ili opadaju, dok troškovi proizvodnje konstantno rastu, a zbog velikih se ulaganja i financijskih rizika koji su potrebni da bi vodili poljoprivredna gospodarstva nalaze u sve nesigurnijem položaju, što je dovelo do znatnog pada broja poljoprivrednih gospodarstava te situacije u kojoj su brojna radna mjesta u ruralnim područjima ugrožena;
  - I. budući da velik dio posla u poljoprivredi često obavljaju osobe koje radom pripomažu svojim obiteljima, često bez socijalne zaštite;
  - J. budući da su se društvene i gospodarske okolnosti i životni uvjeti znatno promijenili tijekom posljednjih godina te da se uvelike razlikuju među državama članicama, ali i unutar samih država;
  - K. budući da je izvoz poljoprivrednih proizvoda Europske unije u stalnom porastu, da je on snažan poticaj za gospodarski oporavak i da je, zahvaljujući visokoj stopi osnivanja novih poduzeća, ključan u pokretanju zaposlenosti;
1. ističe da su zbog prirode posla poljoprivrednici i radnici zaposleni u poljoprivredi u većoj mjeri izloženi nizu vanjskih faktora koji izglede za posao čine nesigurnima i neizvjesnima, poput nestabilnosti cijena i tržišta te neravnoteže u poljoprivredno-prehrambenom lancu, te da nepredvidivi vremenski uvjeti isto tako imaju ozbiljne posljedice i učinke, posebno u najudaljenijim regijama i planinskim područjima; smatra da su za dugoročno osiguranje prihoda poljoprivrednika od presudne važnosti dostatne otkupne cijene kojima će se pokriti troškovi proizvodnje; smatra, međutim, da bi zahvaljujući sredstvima kojima se stabiliziraju prihodi i upravlja rizikom te poljoprivrednim uzajamnim fondovima poljoprivredni radnici bili manje ugroženi te bi se njihov položaj u lancu opskrbe hranom ojačao;
  2. poziva države članice da međusobno razmjenjuju najbolje prakse i da razmotre nove inovativne načine na koje se može razviti prilagodljivo i fleksibilno tržište rada kako bi se odgovorilo na izazove ruralnog gospodarstva;
  3. napominje da su stabilni prihodi ključan uvjet za pristup poljoprivrednika kreditiranju;

---

¹ Europska komisija – Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj. Plan upravljanja, srpanj 2014.

4. skreće pozornost na specifičan slučaj sezonskih radnika koji su u naročito nesigurnom položaju; „sezonskim radnicima“ smatra one radnike koji su sklopili ugovor o radu na neodređeno ili određeno vrijeme, a čije trajanje i nastavak uvelike ovise o sezonskim faktorima poput klimatskih ciklusa, praznika ili poljoprivrednih berba;
5. podsjeća da su Direktivom 2014/36/EU o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika uspostavljeni minimalni standardi prava; poziva države članice da se pobrinu za ispravnu primjenu navedene Direktive i traži od Komisije da do rujna 2019. godine podnese izvješće o napretku njezine primjene;
6. poziva Komisiju da promiče zaštitu prava sezonskih radnika i podigne svijest o tom pitanju, a države članice da reguliraju socijalni i pravni status sezonskih radnika, da im zajamče zaštitu higijenskih, zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta na radu te da im osiguraju socijalnu zaštitu, uz istodobno poštovanje članka 23. Direktive 2014/36/EU kojim se jamči jednako postupanje s državljanima države članice domaćina, uključujući načelo „za jednaki rad jednaka plaća i jednaka socijalna zaštita“; ističe da je svim sezonskim radnicima potrebno pružiti obuhvatne informacije o radnim i socijalnim pravima, uključujući i informacije o mirovinama, uzimajući u obzir i prekogranični aspekt sezonskog rada;
7. poziva Komisiju i države članice da utvrde minimalne uvjete rada u poljoprivredi kako bi se zajamčili sigurnost na radu, mogućnosti školovanja i dodatnog obrazovanja te prava radnika;
8. poziva Komisiju da zajedno s državama članicama istraži mogućnosti da se sezonskim radnicima osigura dugoročno zaposlenje, primjerice provedbom ugovora o višestrukim aktivnostima u cijelom EU-u ili čak europskim sporazumom;
9. poziva Komisiju da iz pomoći u okviru zajedničke poljoprivredne politike i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj isključi poduzetnike koji su pravomoćno osuđeni za kršenje sigurnosnih normi radnika i korištenje radnika na crno;
10. prima na znanje izvješća o slučajevima kršenja prava radnika migranata od strane organiziranih kriminalnih skupina koje djeluju u cijelom EU-u i iskorištavaju nedostatak transparentnosti na tržištu rada; apelira na države članice da pojačaju nadzor u području uvjeta zapošljavanja radnika migranata; poziva Komisiju da se zajedno s državama članicama pozabavi slučajevima iskorištavanja imigranata u poljoprivrednom sektoru u regijama u kojima poljoprivredni radnici rade za gotovo nikakav novac i žive u bijednim uvjetima; ističe nužnost uspostave djelotvornih instrumenata, između ostalog i odgovarajuće inspekcije i kontrole, kako bi se poljoprivrednim radnicima zajamčili dostojni uvjeti života i rada te ističe nužnost da se zajamči poštovanje prava na rad i radnog zakonodavstva;
11. poziva Komisiju da analizira opseg nezakonitih sustava zapošljavanja u Europskoj uniji provođenjem istraga i statističkim podacima, posebno u europskom regijama u kojima su zapošljavanje na crno i eksploatacija radnika u poljoprivredi najrašireniji;
12. poziva Komisiju i države članice da pojačaju potporu za tehničko osposobljavanje sezonskih radnika, da se pozabave problemom relativno visokog rizika od nezgoda te

strukturnom i sezonskom nezaposlenošću i da u taj proces uključe i organizacije proizvođača, i kad je riječ o sastavljanju i širenju programa osposobljavanja te osiguranju poticaja za radnike i kad je riječ o podizanju osviještenosti radnika o njihovim pravima, ne bi li se na taj način izbjeglo moguće iskorištavanje radnika;

13. podsjeća da je više od 4,5 milijuna poljoprivrednika starije od 65 godina, a da je među voditeljima gospodarstava samo njih 6 % mlađe od 35 godina; primjećuje da je do radnih mjesta u ruralnoj sredini, bilo u poljoprivredi bilo izvan nje, i mogućnostima za razvoj neke poljoprivredne djelatnosti naročito teško doći mladima i ženama; poziva Komisiju i države članice da učinkovito potiču donošenje mjera u okviru ZPP-a kako bi se pomoglo mladim poljoprivrednicima da pokrenu posao i da se pobrinu za to da se fondovima za mlade poljoprivrednike i programima potpore za žene u ruralnim područjima doista zajamče kvalitetna radna mjesta i pravedni prihodi u poljoprivredi te u ulaznim i izlaznim sektorima;
14. podsjeća na važnost snažne zajedničke poljoprivredne politike koja će biti u stanju pomoći mladim poljoprivrednicima da imaju stabilnu ulogu na tržištu, poticati nastavak poljoprivredne djelatnosti i jamčiti dugoročni ostanak poljoprivrednika u tom sektoru; ističe da će se ulaganjem u ruralnu infrastrukturu doprinijeti povećanju privlačnosti ruralnog kraj, lokalno gospodarstvo razviti na održiv način te da će se privući radnici u sektor poljoprivrede i izbjeći depopulacija; poziva države članice da iskoriste Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) za stvaranje održivih radnih mjesta u poljoprivredi kako bi se potaknulo zapošljavanje u ruralnim područjima;
15. ističe važnost ulaganja u IKT u ruralnim područjima jer je to ključno da ruralne zajednice ostanu povezane sa svijetom, ključno za one koji traže posao, za one koji planiraju pokrenuti vlastiti posao i ključno za one koji žive u najizoliranijim dijelovima naših ruralnih sredina;
16. poziva na rješavanje pitanja razlika između spolova u ruralnim područjima i na poboljšanje zapošljavanja žena, tj. radnih uvjeta žena i njihova pristupa zemljištima; primjećuje da je u ruralnim područjima razlika u plaćama muškaraca i žena 10 % veća nego drugdje; naglašava da su potrebni ažurirani statistički podaci o vlasništvu poljoprivrednih gospodarstava i zaposlenosti žena u ruralnim područjima kako bi se raspolagalo informacijama i olakšalo uključivanje rodno osviještenih politika u europske poljoprivredne i ruralne politike u skladu s načelom jednakosti i nediskriminacije; nadalje, poziva Komisiju i države članice da olakšaju postizanje jednakosti žena na tržištu rada te kompatibilnost poslovnog i privatnog života u ruralnim područjima, posebno u pogledu plaća te socijalnih i mirovinskih prava, promicanja novih kvalifikacija i mogućnosti za žene te rješavanjem pitanja prepreka njihovom zapošljavanju u poljoprivrednom sektoru, poput nejednakog pristupa kreditiranju, tehničkoj opremi i drugim važnim resursima kao što je zemljište; ističe da je važno uvijek razlikovati obiteljski rad od nesigurnog rada i podsjeća na to da obiteljska poljoprivredna gospodarstva čine 85 % svih poljoprivrednih gospodarstava u Europi te zauzimaju 68 % cjelokupnog iskorištenog poljoprivrednog područja, što znači da je važno na europskoj razini uspostaviti pravni okvir za tu vrstu rada, s posebnim statusom, pravima i obvezama; ističe da je u najudaljenijim regijama zbog nedovoljne međupovezanosti ugrožena potraga za rješenjima za problem nezaposlenosti, osobito u razdobljima smanjenja gospodarske aktivnosti, te, s obzirom na važnost poljoprivrede u tim regijama, smatra da bi se, kad je riječ o sredstvima iz fondova

zajedničke poljoprivredne politike, i dalje trebala primjenjivati pozitivna diskriminacija za ta područja koja su suočena sa specifičnim ograničenjima, kao što je navedeno i u UFEU-u, s obzirom na multiplikacijski učinak tih fondova u smislu promicanja drugih povezanih aktivnosti, kao što su poljoprivredna industrija, turizam, očuvanje prirode, proizvodnja energije i kružno gospodarstvo, na način koji je komplementaran višefondovskoj strategiji za veću koheziju i uravnotežen teritorijalni razvoj;

17. naglašava da je dio financijskih sredstava EU-a namijenjenih koheziji potrebno dodijeliti regijama u nepovoljnom položaju, kao što su planinske i najudaljenije regije, kako bi se zajamčilo pravedno stvaranje, održavanje i razvoj pristojnih radnih uvjeta i plaća u svim regijama EU-a;
18. poziva dotični sektor da iskoristi sve mogućnosti koje proizlaze iz inovacija u cilju razvoja precizne poljoprivrede dostupne svima i da na taj način osnaži osobe s invaliditetom, promiče rodnu jednakost i proširi set vještina i mogućnosti za zapošljavanje u ruralnim sredinama;
19. poziva države članice da se pobrinu da mladi poljoprivrednici imaju dugoročnu perspektivu kako bi se razriješio problem napuštanja ruralnih područja i provela globalna strategija smjene generacija, te da u tom smislu u potpunosti iskoriste sve mogućnosti nove zajedničke poljoprivredne politike za potporu mladim i novim poljoprivrednicima, posebice pomoću potpore mladim poljoprivrednicima iz prvog i drugog stupa i olakšavanjem osnivanja gospodarstava za nove poljoprivrednike starije od 40 godina;
20. poziva Komisiju da postupi po preporukama iz izvješća Andrieu („Kako se ZPP-om može potaknuti otvaranje radnih mjesta u ruralnim područjima?“) koje je Europski parlament izglasao 27. listopada 2016., te da osobito promiče i maksimizira puni kapacitet fondova EPFRR, kako bi se u ruralnim područjima razvijalo istinsko socijalno gospodarstvo i aktivna tržišna ekonomija;
21. poziva Komisiju da iskoristi potencijalne nove sinergije Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) i strukturnih fondova i fondova za ulaganja, posebno Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) radi poticanja ulaganja u korist boljih uvjeta rada odnosno za borbu protiv nesigurnih radnih mjesta;
22. poziva države članice da i dalje jačaju ulogu socijalnih partnera i tijela socijalne zaštite kad je to potrebno te da osiguraju učinkovite instrumente, uključujući primjerene inspekcije i kontrole, u ruralnim područjima kako bi se suzbio neprijavljeni rad te ojačala sigurnost i dobrobit na poslu u cilju potpomaganja integracije svih profila poljoprivrednih radnika, naročito mladih, žena i radnika migranata, čak i, odnosno naročito u slučaju sezonskog rada.
23. poziva Komisiju da potiče, a države članice da provode pojednostavljene administrativne zahtjeve te da smanje birokraciju u vezi sa socijalnom zaštitom, porezima i zapošljavanjem, što će postupak zapošljavanja učiniti manje kompleksnim i zahtjevnim; istodobno poziva države članice da ispravno provedu navedeno pojednostavljenje kako bi se smanjili složenost i opseg zakonodavstva;
24. prima na znanje redovitu, uzastopnu i kumulativnu profesionalnu izloženost

poljoprivrednika i radnika u poljoprivredno-prehrambenom sektoru mješavini opasnih tvari za koje se sumnja da mogu izazvati konkretna oboljenja te potencijalno dovesti do reproduktivnih poremećaja i kancerogenih učinaka; nadalje primjećuje da je važno podizati svijest o rizicima povezanim s tim tvarima, omogućiti osposobljavanje za rukovanje tim tvarima te za njihovu upotrebu i pohranjivanje i smanjiti rizik od izlaganja, jamčeći istodobno da se mjere namijenjene ograničavanju izloženost provode i kontroliraju u dovoljnoj mjeri;

25. podsjeća, osim toga, na važnost snažne zajedničke poljoprivredne politike koja će biti u stanju pomoći mladim poljoprivrednicima da imaju veći utjecaj na tržištu, ali i koja će stvoriti životne uvjete za dugoročni ostanak mladih poljoprivrednika u tom sektoru;

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	28.2.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: 35 -: 3 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropè, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogovič, Michela Giuffrida, Anthea McIntyre, Susanne Melior, Sofia Ribeiro, Miguel Viegas
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Pilar Ayuso

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU ČIJE SE MIŠLJENJE TRAŽI

35	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Anthea McIntyre, James Nicholson
ENF	Laurențiu Rebeca
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Anja Hazekamp
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Viorica Dăncilă, Michela Giuffrida, Susanne Melior, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
VERTS/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropė

3	-
ECR	Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk
EFDD	John Stuart Agnew

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

9.2.2017

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I JEDNAKOST SPOLOVA

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o uvjetima rada i nesigurnosti radnih mjesta
(2016/2221(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: João Pimenta Lopes

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir nacrt opće preporuke br. 28. iz 2010. u vezi s temeljnim obvezama država potpisnica u skladu s člankom 2. Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena,
  - uzimajući u obzir dokument Komisije pod nazivom „Strateška suradnja za jednakost spolova od 2016. do 2019.”,
  - uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe iz 2011. o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),
  - uzimajući u obzir strategiju Vijeća Europe o jednakosti spolova za razdoblje 2014. – 2017.,
- A. budući da je ravnopravnost muškaraca i žena temeljno pravo koje pretpostavlja jamčenje jednakih mogućnosti i jednako postupanja u svim područjima života te da politike usmjerene na osiguravanje takve ravnopravnosti doprinose promicanju pametnog i održivog rasta;
- B. budući da je Rezolucijom od 15. rujna 2016. o primjeni Direktive Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. uspostavljen opći okvir za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja („Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju”);
- C. budući da treba odlučno suzbijati sve oblike diskriminacije, uključujući diskriminaciju na temelju roda i spola;
- D. budući da se „spol” definira biološkim razlikama između muškaraca i žena, dok se „rod”

odnosi na društveno određene identitete, uloge i attribute za žene i muškarce te na društveno i kulturno značenje koje društvo pripisuje tim biološkim razlikama te budući da je rod ono što prouzročuje hijerarhijske odnose između muškaraca i žena te raspodjelu i dodjeljivanje moći i prava kojima se daje prednost muškarcima, a žene dovodi u nepovoljan položaj;

- E. budući da je smanjenje razlike u plaćama, primanjima i mirovinama između spolova, a time i borba protiv siromaštva žena, jedno od prioritetnih područja koje je Komisija utvrdila u svojem dokumentu naslovljenom „Strateška suradnja za jednakost spolova od 2016. do 2019.”
- F. budući da je žalosno da žene posebice trpe diskriminaciju u vezi s pristupom tržištu rada, da rade za znatno niže plaće i da čine većinu radne snage u radnim odnosima na nepuno radno vrijeme, u koje često ulaze nedobrovoljno; budući da su suočene s velikim razlikama u mirovinama, nesigurnijim i neizvjesnijim radnim odnosima te da im prijete veći rizik od siromaštva nego muškarcima, pri čemu su najviše pogođene samohrane majke, starije žene koje žive same i žene s invaliditetom; budući da se obitelji s troje ili više djece također suočavaju s većim rizikom od siromaštva; budući da majčinstvo predstavlja neprihvatljiv oblik diskriminacije žena u pogledu pristupa tržištu rada i zadržavanja u njemu;
- G. budući da je 2014. stopa zaposlenosti u EU-u za osobe u dobi od 15 do 64 godine iznosila 59,6 % za žene i 70,1 % za muškarce; budući da je razlika u zaposlenosti među rodovima manja kada je riječ o višim razinama stručnih kvalifikacija; budući da se u izvješću Eurofounda o razlici u zaposlenosti muškaraca i žena ekonomski troškovi te razlike procjenjuju na visokih 370 milijardi EUR ili 2,8 % BDP-a za EU-28; budući da je stopa zapošljavanja žena samo malo porasla od 2008., pri čemu je konvergencija u zapošljavanju potaknuta opadanjem stope zapošljavanja muškaraca¹;
- H. budući da je „stakleni strop” i dalje prisutan za žene na tržištu rada, što se djelomično može pripisati činjenici da se žene promatra s obzirom na njihova reproduktivna obilježja, što znači da su prilike žena za razvoj karijere otežane samom mogućnošću trudnoće kasnije tijekom radnog vijeka;
- I. budući da je gospodarska kriza utjecala na cijelu Europsku uniju, pri čemu su ruralna područja osobito iskusila razorne razine nezaposlenosti, siromaštva i depopulacije, što posebice utječe na žene;
- J. budući da su neudane žene s uzdržavanom djecom vrlo često prisiljene prihvatiti netipične i nesigurne poslove kako bi uskladile privatni i profesionalni život;
- K. budući da su stope nezaposlenosti naglo porasle u razdoblju 2008. – 2014. zbog duboke gospodarske krize koja je teško pogodila EU, a stopa nezaposlenosti žena u 2014. (10,4 %) i dalje je bila viša nego stopa nezaposlenosti muškaraca (10,2 %);
- L. budući da je 2015. 33 % žena radilo na nepuno radno vrijeme, u usporedbi s 10 %

---

¹ Podatci iz izvješća Eurofounda naslovljenog „Razlika u zaposlenosti muškaraca i žena: izazovi i rješenja” (2016.)

muškaraca u istoj situaciji¹, a znatan udio tako zaposlenih žena nije dobrovoljno pristao raditi na nepuno radno vrijeme;

- M. budući da je prosječna satnica žena u 2014. bila za 16,1 % manja od ekvivalentne satnice za muškarce; budući da je ekonomska situacija žena u kućanstvu također obilježena izraženim nejednakostima te u kućanstvima koja se sastoje od jedne ženske osobe 40 % ima prihode u najnižem kvintilu, u usporedbi s 18 % muškaraca, a u kućanstvima koja se sastoje od ženske osobe koja radi na puno radno vrijeme i muške osobe koja radi na nepuno radno vrijeme 30 % žena ima prihode u najnižem kvintilu, u usporedbi s 6 % muškaraca u sličnoj situaciji;
- N. budući da je prema podacima vidljivo da su glavni razlozi odlaska žena s tržišta rada potreba da se brinu o djeci i starijim osobama (27 %), vlastita bolest ili nesposobnost (23 %) te druge osobne ili obiteljske odgovornosti (18 %);
- O. budući da je postotak osoba u takozvanoj skupini NEET (mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju) u dobi od 15 do 29 godina u razdoblju 2008. – 2014. porastao, pri čemu su žene bile najzastupljenija skupina (17,1 % u 2014.), te budući da je 34 % tih žena u toj situaciji zbog obiteljskih odgovornosti, a 16,5 % je dugotrajno nezaposleno;
- P. budući da je taj radni i društveni kontekst uzrok razlike u mirovinama, koja prosječno iznosi 40 %;
- Q. budući da su žene osobito zahvaćene nesigurnim radnim odnosima i raznim oblicima „netipičnih poslova” te se sve više moraju suočavati s pojavom „individualizacije radnika i karijere”, pristupom kojim se potiče sveobuhvatnija kampanja protiv kolektivnog pregovaranja;
- R. budući da je ključno osigurati da žene imaju pravo na radna mjesta s pravima i pravo na majčinstvo, a da ih se pritom za to ne kažnjava s obzirom na to da su žene i dalje najviše pogođene diskriminacijom i najviše osjećaju njezine posljedice; budući da primjeri te diskriminacije obuhvaćaju pritisak poslodavaca na žene koje dolaze na razgovore za posao, tijekom kojih im se postavlja pitanje o tome imaju li djecu i koja je dob djece kako bi se utjecalo na odluke žena i odabrale radnice bez djece koji su „dostupnije”, uz sve veće ekonomske pritiske i pritiske povezane s radnim mjestom kako zaposlenice ne bi iskoristile pravo na roditeljski dopust;
- S. budući da mnogi radnici koji su zaposleni na nesigurnim radnim mjestima ili su nezaposleni nemaju pravo na roditeljski dopust;
- T. budući da je žalosno da su makroekonomske politike i politike štednje EU-a dovele do povećanja siromaštva i nejednakosti, što osobito pogađa žene u državama članicama južne Europe, kao što su Grčka, Italija, Španjolska i Portugal; budući da to ima nepovoljne posljedice za uvjete u kojima žive njihove obitelji, a osobito njihova djeca;
- U. budući da su makroekonomske politike i politike štednje EU-a naštetile i fleksibilnim radnim politikama i sigurnosti radnih mjesta, da su teško pogodile radna mjesta u

---

¹ Podatci iz izvješća Eurofounda „Šesto Europsko istraživanje o radnim uvjetima”.

socijalnom i javnom sektoru i usluge skrbi o djeci i starijim osobama te da su snažno utjecale na zaposlenost žena; budući da su žene, osobito samohrane majke, migrantice te žene mlađe i starije dobi, najviše pogođene siromaštvom i socijalnom isključenošću, što je situacija koju te iste politike pogoršavaju;

- V. budući da je razina siromaštva i socijalne isključenosti u EU-28 i dalje ekstremno visoka i da je u 2015. time bilo pogođeno više od 118,6 milijuna ljudi (23,7 % stanovništva), a posebno žene, kojih je u toj situaciji bilo više od 62,4 milijuna (24,4 %);
- W. budući da nesigurna radna mjesta doprinose lošem mentalnom i tjelesnom zdravlju žena, zbog čega su podložne stresu, tjeskobi i depresiji pet puta više u usporedbi sa suradnicima, muškim i ženskim, koji su zaposleni preko ugovora o radu na neodređeno vrijeme;
- X. budući da žene prečesto trpe različite oblike rodne diskriminacije na radnom mjestu, među ostalim zapošljavanje na nižim razinama te zaobilaženje u redu za promaknuće, uz verbalno, psihičko i fizičko uznemiravanje i zlostavljanje (seksualno i drugo);
- Y. budući da se protiv društvenih nejednakosti i nejednakosti između muškaraca i žena može boriti samo politikama kojima se jamči bolja raspodjela bogatstva temeljena na mjerama za osiguravanje dostojanstvenih uvjeta rada, povećanju realnih plaća, promicanju regulacije rada i radnog vremena i zaštite radnika, ponajprije kolektivnim pregovaranjem i propisivanjem radnog vremena, i jamčenjem univerzalnog i besplatnog pristupa kvalitetnim javnim uslugama zdravstvene skrbi i obrazovanja;
- Z. budući da je važno uspostaviti skup mjera za uklanjanje postojećih prepreka i zajamčiti istinski jednake mogućnosti za žene i muškarce u smislu pristupa tržištu rada i dostojanstvenim poslovima te pri izvršavanju tih poslova;
- AA. budući da je važno uhvatiti se u koštac s problemom neprijavljenog rada i neplaćenog prekovremenog rada kojim se povećava siromaštvo i socijalna isključenost te mu stati na kraj; budući da su radnice u kućanstvu općenito, a posebice migrantice i fiktivno samozaposlene radnice, posebno ugrožene i suočene s osobito nesigurnim uvjetima rada;
- 1. zabrinut je zbog katastrofalnog dugoročnog učinka mjera štednje na ekonomsko osnaživanje žena i rodnu ravnopravnost, uz sve veću stopu nezaposlenosti te smanjenja proračuna za javne usluge i naknade, zbog čega dolazi do krize u pogledu skrbi; ističe da zbog rezova u uslugama skrbi, smanjenja naknada za djecu, osobe s invaliditetom i njegovatelje te smanjenja poreznih kredita, smanjenja trajanja dopusta propisanog zakonom, uključujući roditeljski dopust i dopust za očeve, usluge skrbi ponajprije besplatno obavljaju žene, zbog čega se ne mogu posvetiti traženju zaposlenja gdje bi bile socijalno zaštićene ili mogu biti zaposlene samo na nepuno radno vrijeme;
- 2. napominje da borba protiv siromaštva i nejednakosti između muškaraca i žena nužno podrazumijeva pravedniju raspodjelu bogatstva i bolje radno zakonodavstvo, ponajprije preko kolektivnog pregovaranja, viših plaća i primjene načela „jednaka plaća za jednaki rad i rad jednake vrijednosti”, kao s pomoću socijalne zaštite; smatra da je potrebno hitno izraditi definiciju rada jednake vrijednosti na razini EU-a, uzimajući u obzir sudsku praksu Suda EU-a, kako bi se zajamčilo da se pritom uzimaju u obzir čimbenici kao što su uvjeti rada, odgovornost radnika te fizički ili mentalni zahtjevi dotičnog posla; smatra da je potrebno hitno razmotriti pitanje jednake plaće za „rad jednake vrijednosti”; poziva

Komisiju na promicanje rodne ravnopravnosti na radnom mjestu, među ostalim preko kampanje za podizanje razine osviještenosti o razlici u plaćama muškaraca i žena, Europskog dana jednakih plaća i razmjene dobrih praksi;

3. poziva Komisiju i države članice na nadzor, zaštitu i rješavanje problema zlostavljanja na radnom mjestu, uključujući uznemiravanje trudnih zaposlenica ili bilo kakvo dovođenje u nepovoljan položaj nakon povratka s rodiljnog dopusta; poziva Komisiju i države članice da dostave raščlanjene podatke o razlikama u plaćama i mirovinama s obzirom na rod, roditeljski ili majčinski status;
4. smatra da je u cilju borbe protiv siromaštva i nedostatka jednakosti potrebno poduzeti snažne mjere protiv diskriminacije i uznemiravanja na tržištu rada zajedno s ravnopravnom politikom raspodjele; smatra da je za seksualno uznemiravanje potrebno uvesti nultu stopu tolerancije kao kodeks ponašanja na europskom tržištu rada;
5. poziva države članice da poduzmu mjere kojima bi se ukinula razlika u plaćama i mirovinama između žena i muškaraca i stalo na kraj svim oblicima zakonodavstva i politika kojima se opravdava nesigurno zaposlenje; poziva države članice da provedu zakonodavstvo o radu kojim se promiče regulacija rada, kolektivno pregovaranje, socijalna zaštita i veće plaće, kao i da ulažu u otvaranje trajnih radnih mjesta i u cjeloživotno učenje i stručno usavršavanje kao sredstvo za prevladavanje rodnih nejednakosti; jednako tako poziva države članice da daju prednost izradi aktivnih politika i pozitivnom djelovanju za jačanje sudjelovanja žena na tržištu rada te njihove ekonomske neovisnosti i za ukidanje razlika između muškaraca i žena u pogledu plaća, razina na koje se zapošljavaju, promaknuća, zarade i mirovina;
6. poziva države članice da razviju i ojačaju nacionalna tijela za inspekciju rada tako što će im pružiti potrebne uvjete te financijske i ljudske resurse kako bi im se omogućila stvarna prisutnost na terenu i time im se omogućila borba protiv nesigurnosti radnih mjesta, nereguliranog rada te diskriminacije u pogledu rada i plaće, posebice sa stajališta rodne ravnopravnosti;
7. smatra da ni u kojim okolnostima povećana potražnja za fleksibilnošću na tržištu rada ne bi smjela dovesti do toga da žene i dalje budu više zastupljene u netipičnim i nesigurnim radnim odnosima;
8. napominje da su mjere za povećanje transparentnosti plaća ključne za ukidanje rodne razlike u plaćama; poziva države članice da provedu preporuku Komisije o transparentnosti plaća;
9. poziva države članice da uvedu zakonodavstvo kojim bi se zaštitila ili povećala prava majki i očeva te roditeljska prava te traži da se takva zaštita također odrazi u radnom zakonodavstvu; potiče Komisiju da, poštujući stajalište Parlamenta, revidira postojeću direktivu o rodiljnom dopustu vodeći se visokim standardima, uključujući moguće donošenje mjera kojima bi se zajamčilo dodjeljivanje naknada za roditeljski dopust koje bi se uvijek računale na temelju iznosa od 100 % referentne plaće kako bi se omogućilo da su žene plaćene i obuhvaćene socijalnom zaštitom tijekom rodiljnog dopusta i kako bi se osigurala socijalna i ekonomska dobrobit obitelji te potaknulo očeve da se koriste roditeljskim dopustom; ističe da rodiljni dopust treba biti popraćen djelotvornim mjerama za zaštitu prava trudnica, majki koje su tek rodile i dojilja te samohranih majki, u kojima

će se odraziti preporuke Međunarodne organizacije rada i Svjetske zdravstvene organizacije; ističe da bi sveobuhvatni zakonodavni prijedlog trebao kao pravnu osnovu imati jednakost između muškaraca i žena, čime bi se osiguralo načelo jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama na radnom mjestu;

10. poziva države članice i Komisiju da izmijene porezni sustav i sustav naknada kojima se pružaju financijski poticaji u slučaju da se bračni drug koji manje zarađuje povuče s tržišta rada ili da radi na nepuno radno vrijeme jer bi to moglo biti u suprotnosti s većim korištenjem roditeljskog dopusta očeva i imati negativne posljedice za žene, kao što je povećanje razlika u plaćama, skrbi i mirovinama između muškaraca i žena;
11. potiče države članice da donesu zakonodavstvo kojim će se jamčiti uključivanje žena u sustav socijalne zaštite, čime će radnice biti zaštićene tijekom razdoblja nezaposlenosti te će im biti zajamčeno pravo na stjecanje mirovine;
12. potiče države članice da poštuju i provode zakonodavstvo o roditeljskim pravima kako žene ne bi bile u nepovoljnom položaju u pogledu mirovina zbog toga što su tijekom svojeg profesionalnog života bile majke;
13. poziva države članice da promiču javne politike za potporu obiteljima, posebice imajući u vidu uspostavu besplatnih visokokvalitetnih javnih usluga skrbi o djeci, kao što su usluge jaslica i predškole, te da ojačaju mrežu specijaliziranih službi koje pružaju skrb starijim osobama, posebice u njihovim vlastitim domovima, kako bi se promicala zdrava ravnoteža između privatnog i profesionalnog života na dobrobit zaposlenih žena i kao način uklanjanja prepreka koje, diskriminacijom žena, objektivno pridonose povlačenju žena s tržišta rada;
14. ističe važnost odgovarajućih programa za minimalni dohodak radi očuvanja ljudskog dostojanstva i borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti te njihovu ulogu kao oblika socijalnog ulaganja koje ljudima omogućuje da sudjeluju u društvu, osposobljavaju se i/ili traže posao; poziva Komisiju i države članice da ocijene programe za minimalni dohodak u EU-u i da utvrde mogu li domaćinstva tim programima zadovoljiti svoje potrebe; poziva Komisiju i države članice da na temelju toga ocijene način i sredstva kojima će se odgovarajući minimalni dohodak pružati u svim državama članicama i da razmotre daljnje korake u podupiranju socijalne konvergencije diljem EU-a, uzimajući pritom u obzir gospodarske i socijalne okolnosti svake pojedinačne države članice i njihove nacionalne prakse i tradicije;
15. napominje da europski socijalni partneri nisu postigli dogovor u pogledu sveobuhvatnog paketa zakonodavnih i nezakonodavnih mjera povezanih s usklađivanjem poslovnog, privatnog i obiteljskog života; poziva Komisiju da što prije podnese prijedlog za takav paket kao dio programa rada Komisije za 2017. u kontekstu najavljenog europskog stupa socijalnih prava;
16. poziva države članice da izrade nacrt zakonodavstva kojim bi se uvele preventivne politike, kao što su planovi o rodnoj ravnopravnosti, u svrhu borbe protiv rodne diskriminacije na radnom mjestu i stvaranja odgovarajućeg radnog okruženja za žene i muškarce;
17. poziva države članice da poduzmu korake za reguliranje neprijavljenog rada i zlouporabe

ugovora o radu na određeno vrijeme kojima su žene posebice izložene, u cilju poboljšavanja položaja i zaštite najugroženijih skupina, posebice radnica u kućanstvu i fiktivno samozaposlenih radnica; potiče države članice da provedu mjere kao što je pružanje usluga savjetovanja i djelovanja u svrhu sprečavanja strukovne diskriminacije te osnivanja tijela za nadzor i reguliranje zapošljavanja kako bi se osigurala sukladnost s pravilima o zapošljavanju, plaćanjima, osposobljavanju, radnim praksama i prekidu ugovora;

18. preporučuje da države članice svim mladim ljudima osiguraju pristup besplatnom javnom obrazovanju visoke kvalitete u svakoj dobi, posebice na višim razinama obrazovanja i osposobljavanja, jer je dokazano da podizanje razine osposobljavanja pomaže pri smanjenju nejednakosti u radu između muškaraca i žena;
19. poziva države članice da osiguraju odgovarajuću naknadu i socijalnu zaštitu tijekom bilo kakva oblika dopusta povezanoga s obitelji ili skrbi, osobito kako bi se osiguralo da radnici s niskim prihodima imaju koristi od mjera u pogledu dopusta jednako kao i drugi;
20. ističe da bi migranti i izbjeglice trebali imati jednaka prava i pristup jednakim naknadama i uslugama kao i drugi radnici preko univerzalnog modela koji nije povezan s doprinosima za osiguranje i radnim iskustvom;
21. poziva Komisiju da izradi priručnik koji bi sadržavao prakse koje su se pokazale uspješnima u državama članicama u cilju njihova širenja i promicanja radi sprečavanja rodne diskriminacije na radnom mjestu, a posebice radi zaštite prava žena;
22. poziva države članice i socijalne partnere da promiču dostojanstvene uvjete rada i kvalitetna radna mjesta za njegovatelje, među ostalim uvođenjem dostojanstvenih plaća, priznavanjem statusa njegovatelja i razvojem kvalitetnog strukovnog osposobljavanja za njegovatelje;
23. traži od Komisije da zajamči da se radnici na nepuno radno vrijeme, radnici koji rade povremeno i radnici s prekidima u radnom odnosu ili s poslovima s manjim brojem radnih sati stvarno izjednače s radnicima na puno radno vrijeme u svojim pravima na pristup pristojnom mirovinskom programu bez bilo kakva oblika diskriminacije;
24. naglašava da su radnice koje imaju teškoća s mentalnim zdravljem izložene vrlo visokom riziku u pogledu svih elemenata nesigurnog rada: ističe da su te radnice prekomjerno zastupljene u vremenski ograničenim ugovorima, siromaštvu unatoč zaposlenju, radu na nepuno radno vrijeme, prekidima karijera i drugim nesigurnim ugovornim odnosima; poziva Komisiju i države članice da osiguraju dovoljno snažno i učinkovito europsko zakonodavstvo o zdravlju i sigurnosti kako bi se te nezaštićene radnice bolje zaštitile; naglašava da svi oblici uznemiravanja na radnom mjestu snažno utječu na kvalitetu života i rada, zdravlje i dobrobit.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	6.2.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: 15 -: 7 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Beatriz Becerra Basterrechea, Viliija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Mary Honeyball, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Maria Noichl, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Michaela Šojdrová, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Inés Ayala Sender, Evelyn Regner, Mylène Troszczynski
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Francisco Assis, Claudia Schmidt

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	30.5.2017						
Rezultat konačnog glasovanja	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">38</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> </table>	+:	38	–:	1	0:	5
+:	38						
–:	1						
0:	5						
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Marek Plura, Terry Reintke, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská						
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Georges Bach, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Neoklis Sylikiotis						
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Sophia in 't Veld						

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

38	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Yana Toom, Sophia in 't Veld
EFDD	Laura Agea
GUE/NGL	Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes, Neoklis Sylikiotis
NI	Lampros Fountoulis
PPE	Georges Bach, Danuta Jazłowiecka, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Joachim Schuster, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Tatjana Ždanoka

1	-
ENF	Dominique Martin

5	0
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani